

## DE KLACHTENCOMMISSIE VAN DE STICHTING GGzE

is inzake de klacht 2020/056 van:

de heer XXXXX, geboren XXXXX, ten tijde van de klacht verblijvend in de afdeling Long Care 1B, onderdeel van GGzE,

tot het navolgende oordeel gekomen.

### 1. De procedure

De klachtencommissie ontving op 2 december 2020 een klaagschrift, gedateerd 1 december 2020, van de heer XXXXX, hierna te noemen klager. Klager heeft zich bij het opstellen van zijn klaagschrift laten bijstaan door mevrouw XXXXX, Patiëntenvertrouwenspersoon.

De klachtencommissie ontving op 3 december 2020 een verweerschrift, gedateerd op 3 december 2020 van mevrouw XXXXX, regiebehandelaar Longcare, hierna te noemen verweerster. Verweerster heeft zich voor het formuleren van haar verweerschrift laten bijstaan door mevrouw XXXXX.

De klachtencommissie was door de veiligheidsmaatregelen die moesten worden getroffen om de verspreiding van het Coronavirus tegen te gaan niet in de gelegenheid om klachten in fysieke aanwezigheid van klager en verweerders te behandelen. De klachtencommissie heeft de klacht daarom via een beeldverbinding behandeld. Klager en verweerder, de personen die hen bijstonden, alsmede de leden van de klachtencommissie en de secretaris van de klachtencommissie hebben deelgenomen aan de behandeling van de klacht via de beeldverbinding.

Klager is er blijkens het klaagschrift mee akkoord dat de commissie leden, indien nodig, het patiëntendossier van klager inzien, eventueel door middel van fotokopieën.

### 2. De klachten

De klachten richten zich op

- de duur van het kamerprogramma ter uitvoering van de zorgmachtiging op basis van artikel 8.9 Wvvgz;
- het onderzoek aan kleding en lichaam,
- het onderzoek van de woonruimte door een kast-/kamercontrole.

### 3. Het standpunt van de klager

Klager geeft aan dat hij meer bescherming wil ten aanzien van zijn privacy. Er is aan spullen gekomen op zijn kamer, die privé zijn. Daarnaast geeft klager aan dat hij ten overstaan van mensen die hij niet kent, naakt heeft moeten verschijnen, waardoor hij zich fysiek aangetast voelt. Klager geeft eveneens aan dat hij het kamerprogramma, dat nu al drie maanden duurt, te lang vindt duren. Desgevraagd geeft klager aan niet altijd zijn medicatie goed in te nemen, maar geen verband te zien tussen dit gegeven en het feit dat hij hierdoor mogelijk meer grensoverschrijdend gedrag laat zien. Klager is geen crimineel en kan zich niet vinden in het feit dat hij grensoverschrijdend gedrag zou vertonen.

Door de patiëntenvertrouwenspersoon wordt hieraan toegevoegd dat klager aangeeft geen psychische stoornis te hebben en dat verplichte zorg een ultimatum remedium is volgens de wet. In het ernstig nadeel, zoals in de beschikking staat omschreven, kan klager zich niet vinden. Klager

heeft laten zien dat hij het kan en dat hij zich laat sturen. De toegepaste verplichte zorg is dus niet doelmatig volgens klager. Klager is geen crimineel en voelt zich opgesloten in een TBS-kliniek.

Klager verzoekt de klachtencommissie om de klacht gegrond te verklaren.

#### 4. Het standpunt van de verweerster

De klacht betreft kennelijk de beslissing d.d. 27 oktober 2020 om klager te beperken in zijn bewegingsvrijheid door middel van een kamerprogramma. Daarnaast beklaagt klager zich over het onderzoek aan lichaam/kleding en woonruimte. Klager geeft in zijn klaagschrift aan dat hij van mening is dat het kamerprogramma en de beperking van de bewegingsvrijheid te lang duren. Er is volgens klager geen gevaar dus waarom zou hij opgesloten moeten worden en binnen moeten worden gehouden. Tevens maakt klager bezwaar tegen het onderzoek aan lichaam en kleding en het doorzoeken van zijn kamer. Klager geeft aan dat dit onmenselijk is en dat hij zich voelt als een hond die zwaar mishandeld wordt.

Klager is op 22 september 2020 opgenomen op de afdeling Longcare met een rechterlijke machtiging. De afgelopen maanden kenmerken zich door ontremming, groepsontwrichtend gedrag en bedreigingen naar personeel, hoewel klager aangeeft dit niet te herkennen.

Klager is bekend met een schizo-affectieve stoornis en middelengebruik, met name amfetamine, en is nu enkele weken in remissie bij onderliggende hechtingsproblematiek.

Bekend is dat klager bij drugsgebruik of vanuit ontremming en onderliggende hechtingsproblematiek in de nachten kamers van medecliënten afgaat, waardoor hij overlast veroorzaakt.

Klager heeft al eerder geklaagd over de insluiting in de separeerruimte en over het kamerprogramma. De klachtencommissie heeft op 12 november 2020 de uitspraak gepubliceerd waarbij klagers klachten inhoudelijk ongegrond zijn verklaard. Gelet op de periode die klager in zijn klaagschrift heeft genoemd betreft het dit keer de periode 15 november 2020 tot heden. Deze datum is aangehouden omdat klager toestemming heeft gegeven om informatie uit zijn dossier op te vragen vanaf deze periode.

Het lopende kamerprogramma verloopt vanaf dan rustig waarbij klager steeds meer vrijheden krijgt. Op 14 november 2020 reageert klager weer grensoverschrijdend waarbij hij is gecorrigeerd. Klager accepteert dit. Klager lijkt in de afgelopen periode wat meer te stabiliseren, al is er nog wel steeds sprake van een verhoogde stemming, bijvoorbeeld door te lachen op ongepaste momenten. Op 16 november 2020 is aan klager een rustprogramma gegeven. Dit betekent wederom een uitbreiding van zijn vrijheden.

Vanaf 20 november 2020 lijken de ongepaste en grensoverschrijdende opmerkingen en gedrag van klager weer toe te nemen waarbij hij meermaals spreekt over een verslaving, wat later een porno-verslaving was volgens klager, klager trapt tegen de deur van zijn kamer, noemt personeel kankerhoer, stinkhoer en nazi's. Naarmate de tijd vordert is klager niet goed meer aan te sturen op zijn gedrag. Op 24 november 2020 benoemt hij naar een medewerker dat hij haar graag naakt zou zien, maar biedt hiervoor later wel zijn excuses aan.

Op 25 november 2020 zijn er signalen van handel in drugs op de afdeling waardoor cliënten zijn gefouilleerd bij terugkomst op de afdeling. Dit is conform de huisregels ex 8:15 Wvoggz gegaan. Klager is wederom grensoverschrijdend richting personeel en medecliënten. Klager klaagt daarnaast al enige tijd over zijn medicatie en weigert vanaf dat moment ook deels zijn medicatie in te nemen.

Gedurende de periode tot heden is klager steeds grensoverschrijdender waarbij hij steeds moeilijker te corrigeren en aan te spreken is. Klager maakt zichzelf een Hitler-snor en heeft verschillende teksten in het washok geschreven met een tekening van borsten. Vermoedelijk heeft dit gedrag te maken met de weigering van zijn medicatie. Klager blijft zijn medicatie weigeren en op 27 november is hij zelfs gestopt. De psychiater is op de hoogte en heeft met klager gesproken over een mogelijk dwangtraject met depotmedicatie.

Verweerster is van mening dat gelet op de beginselen van proportionaliteit, subsidiariteit en doelmatigheid correct jegens klager is gehandeld. Uit de voortgangsrapportages blijkt dat klager voortdurend de grens opzoekt, grensoverschrijdende uitspraken doet en seksueel overschrijdend handelt

door teksten in het washok te schrijven en borsten te tekenen. Ter bescherming van klager en ter voorkoming van gevaar voor klager en anderen is besloten tot het behoud van een kamerprogramma met vrijheden op de momenten dat klager dit aankan en zich begeleidbaar opstelt. Door de weigering van medicatie lijkt klagers gedrag echter te verslechteren. Het gedrag van klager is echter nog niet dermate heftig dat een separeerbezoek nodig zal zijn. Wel wordt een afspraak gemaakt om het plan om over te gaan tot dwangmedicatie voort te zetten.

Dat klager het vervelend vindt dat hij is beperkt in zijn bewegingsvrijheid is begrijpelijk doch nodig geweest. Van een schadevergoeding is echter geen sprake nu er volgens de instelling volgens de beginselen van goede zorg is gehandeld. Daarnaast mist de instelling de onderbouwing waarom klager meent recht te hebben op een schadevergoeding. De instelling is aldus van mening dat het beklag ongegrond dient te worden verklaard.

Door de klachtencommissie wordt verzocht aan verweerster om de volgende keer een afschrift mee te sturen van de formulieren waaruit de beslissingen tot het overgaan van verplichte zorg blijken.

#### 5. De bevoegdheid van de Klachtencommissie

Klager verbleef ten tijde van de klacht in GGzE op grond van een zorgmachtiging met als duur 4 november 2020 tot en met 4 mei 2021.

Dat betekent dat klager bij de klachtencommissie een klacht zoals omschreven in artikel 10:3 van de Wvzgz kan indienen.

De klacht richt zich tegen een beslissing als bedoeld in artikel 10:3 onder f en j van de Wvzgz. De klachtencommissie is bevoegd de klacht van klager te beoordelen.

De klachtencommissie voldoet voor wat betreft haar samenstelling aan artikel 10:2 lid 3 van de Wvzgz.

#### 6. De beoordeling van de klachten

Ten aanzien van de klacht over het onderzoek aan kleding en lichaam en het doorzoeken van de kamer.

De klachtencommissie stelt vast dat klager geen datum of data noemt waarop onderzoek zou zijn gedaan aan kleding en lichaam of waarop zijn kamer zou zijn doorzocht.

De klachtencommissie kan zich voorstellen dat klager ten tijde van het formuleren van zijn klaagschrift deze datum of data niet meer wist. Echter, klager werd bij het formuleren van zijn klaagschrift bijgestaan door de patiëntenvertrouwenspersoon. De klachtencommissie meent dat haar verwachting gerechtvaardigd is dat de patiëntenvertrouwenspersoon samen met klager nagaat of, en zo ja wanneer, klager zou zijn onderzocht aan lichaam en kleding of wanneer zijn kamer zou zijn doorzocht.

Door de wijze waarop de klacht is geformuleerd worden zowel verweerster als de klachtencommissie genoodzaakt om te trachten te achterhalen of en wanneer de door klager gewraakte handelingen zouden hebben plaatsgevonden.

De klachtencommissie wil hier met nadruk wijzen op artikel 10:3 Wvzgz, waarin met zoveel woorden wordt gesteld dat een klacht gemotiveerd moet zijn. De klachtencommissie is van oordeel dat als een klager wordt bijgestaan door een patiëntenvertrouwenspersoon, die op grond van artikel 11:3 Wvzgz als taak heeft om advies en bijstand te verlenen bij een klachtenprocedure, verwacht mag worden dat in een klaagschrift aan de klachtencommissie voldoende aanknopingspunten (dus een motivering) worden geboden om vast te kunnen stellen of, en wanneer, een beslissing of gedraging waarover wordt geklaagd is genomen of heeft plaatsgevonden. De klachtencommissie zal de beoordeling van een klacht niet snel laten stranden op een gebrek in de motivering van een klacht, maar wil nu wel aangeven dat bij een gebrekkige motivering, zoals bij deze klacht, de grens wel wordt bereikt.

Tijdens de mondelinge behandeling van de klacht gaf klager een beschrijving over wat hij zou hebben meegemaakt tijdens het onderzoek aan lichaam en kleding. Klager zou zijn onderlichaam hebben moeten ontbloten ten overstaan van medewerkers. Door verweerster werd aangegeven dat het geen klager beschreef, eerder leek op de gang van zaken tijdens een urinecontrole. De klachtencommissie acht dit vermoeden van verweerster waarschijnlijk.

De klachtencommissie heeft ook uit de overgelegde rapportage niet kunnen vaststellen dat klager aan lichaam en kleding is onderzocht of dat zijn kamer zou zijn doorzocht, anders dan op 25 november 2020, toen er volgens verweerster signalen waren van handel in drugs op de afdeling, waarna patiënten van de afdeling zijn gefouilleerd bij terugkomst op de afdeling. Dit fouilleren was volgens verweerster gebeurd op grond van de huisregels van De Woenselse Poort. Verweerster wees daarbij op artikel 12 van de huisregels. Op verzoek van de klachtencommissie heeft verweerster de huisregels van De Woenselse Poort aan de klachten commissie doen toekomen. Artikel 12 van deze huisregels handelt over alcohol, drugs of gevaarlijke voorwerpen. En in dit artikel wordt in de eerste plaats aangegeven dat het patiënten niet is toegestaan gevaarlijke voorwerpen, alcohol of drugs in bezit te hebben, te gebruiken of daar in te handelen. Verder wordt in dit artikel aangegeven dat indien er een redelijk vermoeden is dat een patiënt een gevaarlijk voorwerp heeft dat gevaar kan opleveren, een onderzoek aan lichaam en kleding, of een kamer-/kastcontrole uitgevoerd kan worden. Uit de overgelegde rapportage blijkt dat zich op 25 november 2020 de in artikel 12 van de huisregels genoemde omstandigheid heeft voorgedaan, op grond waarvan op die dag een onderzoek aan lichaam en kleding plaatsvond. Dat betekent dat het onderzoek aan lichaam en kleding plaatsvond in het kader van de in artikel 8:15 lid 1 van de Wvvgz bedoelde strekking van de huisregels, namelijk met het oog op de ordelijke gang van zaken en de veiligheid passend bij de doelgroep.

Ten aanzien van de door klager gestelde kamer-/kastcontrole is door klager geen enkel concreet aanknopingspunt aangedragen, noch schriftelijk, noch tijdens de mondelinge behandeling, om vast te kunnen stellen of en wanneer zijn kamer zou zijn doorzocht.

Alles overziende komt de klachtencommissie tot het oordeel dat de klacht van klager ongegrond moet worden geacht, omdat er geen andere onderzoeken aan kleding of lichaam of doorzoekingen van de kamer van klager door de klachtencommissie konden worden vastgesteld, dan het onderzoek aan lichaam en kleding op 25 november 2020, welk onderzoek plaatsvond in het kader van artikel 8.15 lid 1 Wvvgz. Niet gebleken is dat dit onderzoek niet aan de vereisten voldeed.

Ten aanzien van de klacht over de beperking van de bewegingsvrijheid in de vorm van een kamerprogramma.

Door klager is bij de mondelinge behandeling van de klacht aangegeven dat zijn klacht zich specifiek richt tegen de duur van het kamerprogramma, waartoe eerder was besloten.

Verweerster gaf bij de mondelinge behandeling van de klacht aan dat zij er bij het formuleren van het verweerschrift vanuit is gegaan dat klager op 15 november 2020 tot de conclusie was gekomen dat het kamerprogramma te lang duurde. Desgevraagd gaf verweerster aan dat zij tot deze datum was gekomen omdat klager in de toestemmingsverklaring bij het klaagschrift aan de klachtencommissie toestemming heeft gegeven om inzage te nemen in zijn dossier over de periode van 15 november 2020 tot 1 december 2020. De klachtencommissie kan deze opvatting van verweerster niet delen.

Klager noemt in zijn klaagschrift geen moment of datum waarop hij tot de conclusie is gekomen dat het kamerprogramma te lang duurt. Bij gebreke van een vermelding van een datum in het klaagschrift, moet in de ogen van de klachtencommissie uitgegaan worden van de datum van de ondertekening van het klaagschrift. Dat is in dit geval 1 december 2020. De klachtencommissie zal bij de beoordeling van de klacht dan ook van deze datum uitgaan.

De klachtencommissie maakt uit het verweerschrift op dat verweerster ervan uitgaat dat ergens voor 15 november 2020 een beslissing is genomen om klager een kamerprogramma op te leggen. Een concrete datum wordt in het verweerschrift echter niet genoemd.

De klachtencommissie heeft gebruik gemaakt van de mogelijkheid om het dossier van klager te raadplegen. De klachtencommissie heeft in het dossier van klager geen "formulier 8:9 Wvvgz" aangetroffen. Een dergelijk formulier had in het dossier verwacht mogen worden, omdat voor klager op

4 november 2020 zorgmachtiging op grond van de Wvvggz is verleend. In deze zorgmachtiging wordt de mogelijkheid geboden om klager bij wijze van verplichte zorg te beperken in zijn bewegingsvrijheid.

De Zorgmachtiging is aansluitend op een Rechterlijke Machtiging verleend, met als ingangsdatum 4 november. Dat betekent dat op of spoedig na 4 november een nieuwe beslissing had moeten worden genomen, zelfs al zou voor 4 november 2020 onder de werking van de wet BOPZ een rechtsgeldige beslissing zijn genomen om klager te beperken in zijn recht op bewegingsvrijheid in de vorm van een kamerprogramma, dan bieden de overgangsbepalingen van artikel 15:1 van de Wvvggz naar het oordeel van de klachtencommissie niet de mogelijkheid dat beslissingen die in het kader van de wet BOPZ werden genomen van toepassing blijven onder de Wet verplichte GGZ.

De klachtencommissie heeft tijdens de mondelinge behandeling zowel klager, als verweerster gevraagd naar de aanwezigheid van een beslissing. Noch klager, noch verweerster heeft de aanwezigheid van een dergelijke beslissing aannemelijk weten te maken.

Als de beslissing wel op of kort na 4 november 2020 werd genomen en als naar aanleiding daarvan kort daarna ook een “formulier 8:9 Wvvggz” aan klager werd uitgereikt, dan is het voor de klachtencommissie niet begrijpelijk dat dit formulier niet door klaagster werd overgelegd. Omdat verweerster geen “formulier 8:9 Wvvggz” heeft overgelegd, gaat de klachtencommissie ervanuit dat een beslissing om klager te beperken in zijn bewegingsvrijheid niet op 4 november of kort daarna werd genomen en dat aan klager niet tijdig een “formulier 8:9 Wvvggz” is overhandigd”

Gelet op het feit dat de commissie enkel toestemming had voor dossierinzage vanaf 15 november heeft zij niet zelf in het dossier naar de aanwezigheid van een 8:9 formulier kunnen zoeken. Wellicht ten overvloede merkt de commissie op dat voor de periode vanaf 15 november in elk geval door de commissie geen 8.9 formulier in het dossier is aangetroffen.

De klachtencommissie acht de klacht van klager om deze reden al gegrond.

Daarbij wil de klachtencommissie opmerken dat zij het niet uitgesloten acht dat zij wellicht tot een ander oordeel over de klacht zou zijn gekomen als voldaan zou zijn en alle formele vereisten ten aanzien van de beslissing om klager te beperken in zijn gericht op bewegingsvrijheid.

De klachtencommissie wil in dit verband ook aangegeven dat, zelfs al zou een eerdere beslissing om klager te beperken in zijn recht op bewegingsvrijheid onder de werking van de wet BOPZ vallen, de klacht ook als gegrond zou moeten worden beoordeeld.

De klachtencommissie brengt in herinnering dat zij op 5 november 2020 een uitspraak heeft gedaan over een beslissing van 21 oktober 2020 om klager te beperken is een recht om bewegingsvrijheid. Deze beslissing werd genomen onder de werking van de wet BOPZ. De klacht werd door de klachtencommissie gegrond geacht.

Een onderdeel van de beoordeling van de klachtencommissie over de beslissing om klager te beperken in zijn recht op bewegingsvrijheid was als volgt: “Uit de “mededeling cliënt” van 21 oktober 2020 blijkt in de ogen van de klachtencommissie dat niet op 21 oktober 2020 maar kennelijk eerder de beslissing werd genomen om klager te beperken in zijn recht op bewegingsvrijheid. Dat wordt ook bevestigd doordat in de rapportage van 20 oktober (dagrapportage I.K.) wordt vermeld dat “Dhr zijn programma is omgezet naar een open kamerprogramma met 2 man begeleiding op de groep”. Uit deze vermelding in de rapportage maakt de klachtencommissie ook op dat kennelijk reeds voor 20 oktober 2020 was besloten om klager een kamerprogramma op te leggen.

Het is de klachtencommissie echter ook uit de overgelegde rapportage niet duidelijk geworden wanneer en door wie de primaire beslissing om klager te beperken in zijn recht op bewegingsvrijheid in de vorm van een kamerprogramma werd genomen.

De klachtencommissie kan dan ook niet anders dan vaststellen dat de “mededeling cliënt” die op 21 oktober 2020 aan klager werd uitgereikt geen betrekking heeft op een kennelijk eerder genomen beslissing om klager te beperken in zijn recht op bewegingsvrijheid. De klachtencommissie kan, omdat zo duidelijk wordt vermeld dat klager al voor 20 oktober 2020 een beslissing was genomen om klager te beperken in zijn recht op bewegingsvrijheid ook niet meegaan in een gedachte dat dan in ieder geval op 20 oktober 2020 een beslissing werd genomen om klager te beperken in zijn recht

op bewegingsvrijheid die dan gezien moet worden als de beslissing waarmee de beperking van het recht op bewegingsvrijheid na 20 oktober 2020 werd gelegitimeerd. Deze redenering zou er op neer komen dat gelijktijdig twee beslissingen om klager te beperken in zijn recht op bewegingsvrijheid van kracht zijn. Dat is onmogelijk. De klachtencommissie moet de klacht om die reden dan ook gegrond verklaren.”

Het komt er op neer dat op 5 november 2020 niet duidelijk was welke beslissing op 21 oktober 2020 van kracht was om klager in zijn recht op bewegingsvrijheid te beperken. Dat brengt dan weer met zich mee dat er ook geen onder de werking van de wet BOPZ genomen beslissing was die na 4 november 2020 onder de werking van de Wvvgz van kracht had kunnen zijn, als dat mogelijk zou zijn geweest.

## 7. De uitspraak

De klachtencommissie verklaart de klachten van de heer XXXXX over;

- de duur van het kamerprogramma ter uitvoering van de zorgmachtiging op basis van artikel 8.9 Wvvgz; **gegrond**  
De klachtencommissie maakt gebruik van de bevoegdheid die haar in artikel 10:6 Wvvgz is gegeven en geeft verweerster de opdracht tot het nemen van een nieuwe beslissing, met in achtneming van deze beslissing.
- het onderzoek aan kleding en lichaam; **ongegron**d,
- het onderzoek van de woonruimte door een kast-/kamercontrole; **ongegron**d.

## 8. Schadevergoeding.

De klachtencommissie kent geen schadevergoeding toe naar aanleiding van de klachten over het onderzoek aan kleding en lichaam en over het onderzoek van de woonruimte door een kast-/kamercontrole, omdat deze klachten ongegrond werden verklaard.

De klacht over de duur van het kamerprogramma werd gegrond verklaard, nu de commissie de aanwezigheid van de beslissing tot een kamerprogramma niet heeft kunnen vaststellen. Dat betekent dat het mogelijk is dat de klachtencommissie een schadevergoeding zou kunnen toekennen.

Klager heeft verzocht om een forse schadevergoeding. Bij de mondelinge behandeling van de klacht heeft klager aangegeven dat de schadevergoeding een bedrag in de vijf cijfers zou moeten zijn. De klachtencommissie heeft daarop laten weten dat zij klager in de gelegenheid wil stellen om zijn verzoek om schadevergoeding naar aanleiding van de gegrond verklaarde klacht over de beperking van de bewegingsvrijheid te onderbouwen en dat verweerster vervolgens om een reactie op deze onderbouwing zal worden gevraagd. Daarna zal de klachtencommissie een beslissing nemen over de hoogte van de schadevergoeding.

Aldus gedaan te Eindhoven op 10 december 2020 door de klachtencommissie van de Stichting GGzE te Eindhoven, bestaande uit de heer mr. XXXXX, voorzitter, en de leden de heer XXXXX, psychiater, en mevrouw XXXXX, in tegenwoordigheid van mevrouw XXXXX-van de Flier, secretaris.

w.g. XXXXX

w.g. XXXXX

Voor afschrift,  
De secretaris  
(mevrouw XXXXX)

